

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljavke naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrstre po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Glas iz tužnega Korotana.

(Dopis s Koroškega.)

II.

Vsi resnično narodni Slovenci na Koroškem smo edini, da v naših prežalostnih razmerah — in koroške razmere so popolnoma drugače kakor kranjske — in če hočemo narodno napredovati, moramo to le potom kompromisa med seboj, takega kompromisa, da ne bo ničče nastopal ne kot liberalc in ne kot klerikalec, nego le kot naroden Slovenec, kateremu mora biti na Koroškem edini smoter, bojevati se za narodne naše pravice in pustiti drugo na stran. Ali vpraša nasprotnik našega slovenskega kmeta, če je liberalc, ali klerikalec? Nikdar ne. Njemu zadostuje, ako priznava nemškutarstvo. Pri nas zavednih Slovencih pa je samo ob sebi umevno, da ne bodo zapustili ne vere ne duhovnikov, dokler nas duhovniki ne zapuste v narodnem boju. Zato naj oni ne skrbijo samo za katoličanstvo, ampak neumorno tudi za narodno probubojo. Pozor teďaj! Razširjati se ne sme med prosti ljudstvo nemškega časopisa sploh. Naj vpliva na to že škof, ali kak prijatelj-duhoven. Škodujejo nam v tem oziru že gostilne dosti, ker ležijo tam povsodi nemški listi najslabšega duha. Ako že kak naroden Slovenc želi tega iz posebnih ozirov, si preskrbi že sam tak list, nikdar naj pa se ne priporoča in daje nemški časopis v narodni zavednosti zaostalemu človeku. Nikdar naj se tudi ne priporočajo knjige »Josefs Vereina«, posnemovalca naše Mohorjeve družbe, tega nevidnega podjetja narodnosti našega kmeta. Vsaj imamo računati pri vsem le na našega kmeta, zato se mora pa tudi vse tako ukeniti, da narodu ni na kvar. Tudi ni treba, da bi se duhovniki naročevali na knjige »Josefs Vereina«. Vsaj imamo

dično Mohorjevo družbo, poslužujmo se te, in ako je to premalo, podpiramo jo pa slovensko slovstvo, vsaj imamo »Matico«, leposlovnih listov in drugih knjig v izobliki. Morda bi kdo rekel, da so tudi nemški duhovniki vpisani pri Mohorjevi družbi. No, radi jih pogrešamo, da bi se le naši vrnili, ki so v ogromnem številu pri nemški družbi.

Komaj so zagledale »Kärntner Nachrichten« beli dan v novi obliki, že je vse seglo po njih in jih razširjalo tudi na kmetih med Slovenci. Zakaj pa to? Za nemške časopise naj bi imeli denar, za slovenske pa ne? To ni narodno, ne izraz zavednosti, to je najhujše graje vredno. Ponavljajm še enkrat: Proč z nepotrebним nemškim časopisjem in nadomesti naj se z dobrim slovenskim in s slovenskimi knjigami. Vsakdo se mora čutiti krv ponemčevanja, kdor priporača in razširja nemško branje, kajti naš kmet po vplivu šol le prerad seže po nemškem časopisu ali po nemški knjigi; slovensko branje, katero mu je skrajno potrebno, pa zanemarja. Navduševati v narodnem smislu pa nemški časopis slovenskega kmeta gotovo ne more in mu nikdar dati slastne duševne hrane, kakršne mu je treba. Le po mnogem slovenskem branju se more prikupiti slovenski knjižni jezik našemu ljudstvu, in da se posameznik ne bode sramoval ali bal govoriti z osebo, katera govori pravi slovenski jezik. Naj se porabi tisti denar, s katerim se naročuje po nepotrebnom nemško časopisu, raji za izdajo dobrega slovenskega lista na Koroškem, oziroma v izboljšanje »Mira«.

Novo zlo za Slovence se je prikazalo v novejšem času tudi pri posojilnicah. Slovenska posojilnica v Celovcu in mnogo drugih, so jo zavile pod Podgorčeve komando v nemški tabor, namreč v nemško kle-

rikalno zvezo posojilnic. Da, ako učeni in izobraženi narodnjaki silijo v nemškutarstvo, kako se more to zameriti navadnemu človeku, ki ni imel prilike, pridobiti si višje omike. Taki so Slovenci Podgorčeve stranke. Na eni strani se hoče delati slovenska politika in so se ustanovile slovenske posojilnice le v ta namen, da si sami opomoremo, in da ostane denar med Slovenci, na drugi strani pa se dela zopet za nemško moč, v tem slučaju seveda za nemško klerikalno moč. Naš kmet, ako je tudi naroden, ima pač vedno še premalo odločnosti in spoznanja, in gre tja, kamor ga vleče voditelj. Ako je potem voditelj slab, tudi njegov pripadnik ne more biti dober. Tako se plačujeva nemško klerikalni zvezi posojilnic udinja in obresti od posojil, katere daje ta zveza posameznim posojilnicam zopet s slovenskim denarjem. Res pripoznanja vredno — ali kaj! Čuditi se je le nekemu posvetnemu človeku v Celovcu, da se poteguje s tako unemo za nemško zvezo in misli, da bode morala še marsikatera slovenska posojilnica pristopiti k tej zvezi. Mogoče ima za svoje ogorčenje vzrok? No, naj misli, upamo pa, da ne bo tako. Vsaj bode celjska zveza tudi še pripomogla toliko, da priskoči v potrebi na pomoč našim posojilnicam. Malo trdorščna je že, ali upamo, da se poboljša. Najbolj se je gotovo zamerila s tem, da ni dala posojila zadrugi v Sinči vasi. Tega se ji pa ne more zameriti, kajti to je podjetje, katero gre lahko vsak dan rakom žvižgat, poslopje na deželi brez zadruge pa ni vredno tretjine tega, kar je stalo novo. Hvala in spoštanje tistim načelnikom slovenskih posojilnic, kateri držijo kvišku odločno čisti narodni prapor. Opazuje se pa zadnji čas že neko zlorabljanje v ustavljaju posojilnic. Ne vsaka fara, ampak skoraj vsaka večja vas že

hoče imeti svojo posojilnico, zraven pridejo pa še nasprotni. In kaj se doseže s tem? Morda neodvisnost slovenskega naroda? Nikdar ne. Kdor je naroden, vloži ali vzame na posodo denar že pri slovenski posojilnici, ako je tudi bolj oddaljena. Nasprotnik pa pride po denar v slovensko posojilnico le tedaj, kadar ga pri svojih soščenjih ne dobi, vloži ga pa nikdar ne. Takemu je pa najboljše, da se posojila ne da. Doseže se pa s tako na gosto posejanimi posojilnicami le to, da pride posameznik še prej na misel in do priložnosti izposoditi si denar, ki bi se nasprotno morda še prizadejal uzdržati se na površju brez dolga. Potem ima seveda posojilnica večkrat potrebo seči po zvezi, kajti izposodi si marsikdo, vloži pa malokdo.

Zadnji čas je, da se popravi, kar se je pregršilo in da uvidijo tisti tudi — voditelji, kateri hočejo delati politiko na svojo roko, da so grozno zavozili političen voz. Ako se hoče zabranititi potop slovenskega naroda na Koroškem v nemškutarstvu, je potreba, da se narod zopet zedinji in da hodita duhoven in lajik skupno pot v narodni borbi, kakor sta hodila prejšnja leta. Naj se opusti tisto zahrbtno delovanje in črtenje posameznikov, kateri se ne morejo unemati za nemško klerikalno idejo; misli je, da to ne more sploh nobeden pravi Slovenec na Koroškem, naj bode lajik ali duhoven. Nekako omamljenje se je zdaj pojavilo med koroškimi Slovenci in skoraj bi se upali reči, da so že uvideli nekateri privrženci Podgorčevi, da, ako se dela tako naprej, bodo imeli le oni enkrat hudo odgovornost, če se razdroje koroški Slovenci. Kdor ima pošten namen, delati za narod slovenski, ta ne sme in nima pravice vprašati drugega, katerega prepričanja da je v drugih zadevah. Ali more kdo reči,

da se je delalo na Koroškem med Slovenci proti katoliški cerkvi? Nikdar ne. In ako se upa to kdo reči, naj pa je tako pošten, da to dokaže. Volilo se je zmiram v katoliškem, slovensko narodnem smislu, in tudi se volilo, ako je bilo potreba, po kompromisu skupno z nemško-konservativno stranko. Od posvetne strani se še nikdar ni kalila složnost, in se tudi ne bode, ako dokaže naša mlada duhovščina pravi narodni čut.

Mirno, tiho je zdaj na slovenskem Koroškem, nobena sapica se ne gane na političnem obzorju, ali prenašati tega še nadalje ni mogoče. Skrajni čas je, da se storii prvi korak k sporazumljenju, drugače dobi bolestni čut preveč vpliva in naleti na odločen odpor tisti, ki mislijo, da morejo delati brezkrbno na lastno roko slovensko politiko na Koroškem. Le složnosti in pravega starega navdušenja, več pravih, slovensko mislečih duhovnov je treba, in slovenski narod bi se dal rešiti iz narodnega propada, zraven pa zvesto ohranil vero svojih pradedov. Zatorej na delo za sporazumljenje, na delo za koroško narodno slovensko stvar. Le v tem sporazumljenju pa je treba nam organizacije, zdrave politike in stroge discipline. Nikdar ne pozabimo, da smo proti sovražniku maloštevilni, zato je tem bolj potreba, da se razumemo in borimo zedinjenimi močmi za pravice naše. Slovenci smo v primeri z drugimi slovenskimi narodi slabli politiki, pri tem pa še skrajno mehki proti nasprotniku. Nikdar ne bode Slovencu mogoče skriviti nasprotniku lasu, pri tem ko nas on pritiska in preganja s kruto silo. Najgrše in sramotno pa je, da se kažejo ravno študirani krogli v narodnem čutu, jaka mlačni. Ako reče kdo kako besedo, ki ne ugaja drugemu, aко ne najde posameznik dosti zabave,

LISTEK.

Radoslav Štrboncelj.

IV.

(Dalje.)

V tem hipu prijel je Ridi g. Radoslav nos z levico, in v jednem samem poteglju ga odrezal s svojim svitlim nožičem.

— Sedaj si ti na vrsti Rodi!

Tedaj je Ridi odprl pokrivalec zaboja, in izylekel iz njega žival, ki ni bila niti maček niti pes, ampak pristna opica, katero je g. Radoslav kupil v ravno tu bivajoči Kreutzbergerjevi menažeriji. Kakor bi trenil odrezal ji je s svojimi velikimi škarjami glavo, in jo pomilil Ridiju v nadaljnjo uradovanje. Ridi ji je odrezal potem primeren kos nosu in ga v kratkem času prišel na obraz v trenutku breznosnega gospoda praktikanta.

S tem je bila operacija zvršena; zdravniki so obvezali, kakor potrebuje pacienta, ter se pričeli umivati, ne zabeči hvaliti se drug drugega po svojih zaslugah.

Ko je bilo to delo opravljeno, so pričeli dramiti in buditi še vedno specila bolnika, kar se jim je po preteklu dobre četrte ure tudi posrečilo do polnosti izvesti. Gospod Radoslav je

odprl zvedave svoje oči, in pogledal po svoji okolici.

— Kje sem? bilo je njegovo prvo vprašanje.

— V naročju humanitete — odgovoril je Ridi v imenu vseh.

— Kje? — v naročju? — Čegave tete?

— So že precej stara tista teta, zato se ne razburjam — ga pomirja dr. Ridi. A kako ti je?

— Hm — dobro! Kje je moj stari nos. —

— Tukaj-le. Le poglej ga. Kakor Memphisova piramida!

— Bravo! Bravo! Kar v špiritusu ga deni! — Kako bo pa zdaj? Ali se bo zarastlo?

— Brezdvomno, ljuba duša. Čez teden dni zopet pogledamo stvar, in prepičam sem, da boš sam vesel prestane operacije.

Tedaj je postal g. Radoslav resnično hvaležen, in dve debeli c. kr. solzi vliji sta se mu iz očesa pa doljeta pod mestno zavezo. Na tihem se je sramoval svojega nekdanjega nizkega mnenja o teh dobrih ljudeh, in obujal vse vrste greveng, kolikor se jih je še spominjal iz katekizma.

Čez nekaj časa povzame zopet:

— Pa je to bil res najboljši modus, kar ste storili? Zadnjič ste mi pravili še o drugih metodah, o trans-

plantaciji, o izrezkih iz čela, laktij in ne vem, kaj še vse. Kaj pa, če se novi nos ne prime?

— Ne boj se, prime se! Saj si vendar že čul kaj o Darwinovi teoriji.

— Pač, v peti šoli, če se ne motim. Pa takrat se je reklo, da bi Darwin nikoli —

— ne postal kaj višjega pri vladni. To je res. A nič ne de — poseže vmes Ridi. Le teden dni potripi.

— Sedaj pa miruj — oglasi se Ridi, „leži in trpi, če hočeš biti lep! V treh dneh že smeš poskusiti, kako se z novim nosom kaj kihati da.

In g. Radoslav je ponjeno umolnil, trpel in sanjal zlate sanje o svojem nosu, ter težko pričakoval, da preteče usodepolni prvi teden, in da pride končno rešitev.

Ker se v g. Radoslavovem slučaju ni šlo za kako ulogo na ministrstvo ali kam drugam, kjer se tudi jednako hitro uradije, prišla je konečno res rešitev. Ridi odvzel mu je po vseh pravilih svoje obrti ali umetnosti, (kar zdravniki mnogo rajše slišijo) — tiste obvezne z glave, in sredi nekoliko upalega bolnikovega obraza blestel se je njegov novi čudezni nos, pritrjen še vedno na vse strani s potrebnimi vozli in nitmi, kakor kak balon, predno ga spusti v zračne višine.

Zdravniki so dognali, da je vse v redu in da se je rana „per primam“ zacelila, to se pravi toliko, kakor da bi stvar završil kak saj 70 let star primarij. Torej izborno. Dočim so gospodje v splošnem občindovali svoje delo, nabralo se na čelu dr. Ridija vendar nekaj sumljivih gub, kar je pa takoj opazil g. Štrboncelj.

— Kaj pa ni prav? vzdihne bolnik. Dajte mi vendar kako ogledalo, da se pogledam.

Dali so mu ogledalo, ali gospod Štrboncelj komaj, da je obrnil svoje oči vanj, vskrikne:

— In kosmatine? kaj pa te? Saj je ves dlakast ta moj nos?

— To se vse resorbira — ga potolozí Ridi. Te dlake izpadajo, in stvar bo dobra. Začetkom je to vedno tako, toliko časa, da se nova koža adaptira stari.

Dr. Ridiju pa to ni bilo všeč, in odpeljal je svoje tovariše v prvo sobo, razkoračil se, kakor je to človeku treba, kendar docira, potem pa pričel:

— Stvar je taka, ne res. Če pričenemo kosec jedne kože na defekt druge kože, torej če transplantamo, ali kendar koli tuj element spravimo v naš domestilo starega, tedaj se košček ali priraste, ali pa resorbira, če je stvar dobro iztekl. Ali z drugimi besedami: Nova, tuja tkanina, mora se novi pri-

lagoditi. Tukaj, gospoda moja, pa po mojem mnenju stojimo, pred izredno znamenitim slučajem — zdi se mi namreč, da se je pričel adaptirati stari organizem novemu — in kar je znanost sicer neizmerne važnosti, za gospoda Štrboncelja pa morda vendar nekoliko sitno — — — zdi se mi, da ima cela stvar progresiven značaj, da napreduje.

Rudi in Rodi sta osupnela, kajti na to eventualitetu niti mislila nista.

Morda se pa le motiš! ugovarja pomirljivo Rodi.

— Motim? motim! — odvrne skoro užaljeno Ridi. Prosim, odprita oči, in glejta sama.

Odšli so zopet k bolniku, kjer jima je dr. Ridi natančneje razkazoval nežno brazgotino, uprav dobro zarasle ureznine.

In glejte! — onkraj ureznine, torej na licu poganjale so goste, če tudi še majhne dlačice

ga že ni več med družbo. Vsak hodi svojo pot, in tako ni mogoče nikdar složnega in zdravega sporazumljenga in delovanja, katero bi nam pripomoglo do naših pravic. Pravice, katere nam gredo po postavi, in so, kakor nam je kazala preteklost in sedanost, za nas samo na papirju, si moramo iskati v svoji moči. Ali ta naša moč mora biti združena, ako hočemo zopet priti s poto po gube in doseči zaželeno smotre. Ako pademo slovenski Korošci, pade tudi sosedna Gorenjska. Žalostno bi bilo, ako bi po nepremišljeni politiki in nesložnosti naši, kazal enkrat naš sovražnik na kraje in dežele z rastostnim vzklonom: Tukaj so bivali enkrat Slovenci, ali njih ni več. Pomrli in poizgubili so se po lastni krivdi in ne-spameti. Naj nas že prešine tolkokrat omenjeni Slomšek - Andrej Eijspielerjev duh in zopet bodemo prijadrali v varno zavetišče in se rešili razpora. V tem duhu delati nam bode lažje, ker ima narod med seboj še Einspielerje in druge vrle može. Idej rajnega Andreja Einspielerja, ki je osivel v hudih borbah za slovenski narod, naj se oklenejo zopet koroški Slovenci, naj se prosi in zaroči stare voditelje, da prevzamejo politične vajeti in gotovo je, da bodemo korakali najmanj tako hitro naprej, kakor zdaj nazaj. Naj veje zopet duh rajnega Andreja v zdrovilo hirajočemu narodu. Naj prevzame drugi Einspieler vodstvo slovenskega naroda na Koroškem, zbere naj svoje moči in stopi naj v narodni boj v čast svojemu imenu, in v kistori in v čast narodu. Naj pretrga nezvorne spone, v katerih se nahaja zdaj narod slovenski, drugače je konec edinstvi koroških Slovencev in s tem pa narod na potu hitrega propada. Vsakdo pa, kdor se čuti po tej stvarni vsebinini pri zadetega, naj ne zameri, ampak se poboljša — sebi v čast in narodu v prid!

Usoda na Balkanu.

Bolj ko se razmere na Balkanu, posebno v Macedoniji zapletajo, bolj temeljito se bavi evropska politika z avstrijsko-ruskim dogovorom iz leta 1897. Kaj je obseženega v tem dogovoru, se varuje kot največja tajnost. Le toliko je gotovo, da se brez volje Avstro-Ogrske in Rusije ne bo ničesar predrugajo na Balkanu. Nasprotno pa je mogoče, da se bo baš vsled tega dogovora nekaj važnega spreobrnilo. Ako se govori o prijateljskih dogovorih, ki se sklepajo med državami iz političnih vzrokov, ni tega razmerja razumeti tako, kakor prijateljstvo med osebami. Politične prijateljske pogodbe niso nikdar brez očitnih dobičkarских namenov. Tako prijateljstvo ima temveč približno isti značaj, kakor če lovec povabi tovariša na medveda. Ne deli sicer rad lovskega vspeha in lovske slave z drugom, toda, ako bi šel sam nad medveda, zgodilo bi se lehko, da bi nele ne dosegel vspeha, temuč bi lahko prišel še v nevarnost za življenje. Kdo bo izmed Avstrije in Rusije pogodil na Balkan medveda, in kdo bo le goinjač, ni težko uganiti. A tudi Avstrija ima v ednakem poslu že svoje žalostne izkušnje, da se ne bo udinjala brez zajamčenih odškodnin. Osel gre baje le enkrat na led. Bismarck je speljal leta 1864. Avstrijo, da je pomagala osvojevati Nemčiji Holstein-Šlezvik, a ko je žrtvovala svoje vojaštvo, napovedala ji je v zahvalo Nemčija vojno ter jo na vseh straneh oslabila, osramotila in oropala.

Toliko je tedaj gotovo, da iz vzejemne naklonjenosti se nista dogovorili Avstro-Ogrska in Rusija glede Balkana. Govori se sicer, da sta si razdelili torišče na Balkanu tako, da dobi Avstro-Ogrska zahodno, Rusija pa vzhodno polovico v pomirjevanje. Politični črnogledi pa proruskojejo, da se po završenem delu lahko Avstriji zgodi ista na Balkanu, kakor se ji je zgodila pod Bismarckom na Severnem Nemškem. Pa

tudi balkanski narodi bi si ne smeli želeti ne ruskega, ne avstrijskega pokroviteljstva, ako si hočejo ohraniti svojo samobitnost. Le federacija more rešiti balkanske državice.

Veliko se ugiba zadnje dni, od kod je prišel na Bolgarijo tako močan pritisk, da je nastopila z vso osornostjo proti macedonskim odborom. Sedaj so zgubili Macedonci zadnjo simpatično oporo. Od vseh strani zagrjeni, doma strogo nadzorovani, bodo pač težko prišli do večje akcije. Turška sklepa z Grško zvezno pogodbo, da bo Turčija za vsak slučaj od te strani pokrita. Zato pa je Turška obljubila, vsa tekoča grško-turška vprašanja zadovoljivo ureediti, posebno glede Krete.

Reformni predlogi avstrijsko-ruski se pričakujejo z vsakim dnem. Dasi Turška dosedaj ni pravzaprav ničesar reformiral, hoče vendar imeti sultan že zahvalo Macedoncev. Sultan je v ta namen poklical k sebi ekunomenskega patriarha ter mu naročil vplivati na metropolite v evropskih vilajetih, da pošljejo verniki sultanu zahvalne brzojavke za izvedbo reform. Sultan potrebuje takih dokazov, da se v usodnem slučaju lahko opraviči napram veleslam, češ, da je vstaja sama ob sebi vstavljen.

Ustava v Rusiji.

Razun Turčije je dandanes pač še Rusija edina velevlast v Evropi, kjer se še vlada po zastarem absolutističnem načinu, da nima narod nikake pravice do vlade, temuč odločuje le vladarjeva volja. Največ russkih nemirov zadnja desetletja je provzročilo baš stremljenje za ustavno vlado. A zadnji čas se širijo vesti, da se hoče tudi Rusija v tem smislu modernizirati. In ministernotranjih zadev, Plehwe, ta prototip stare konzervativne stranke da je oni mož, ki izdeluje ustavo. To dejstvo govori precej neugodno za vrednost nove ustave. Vstanovili bi se dve zbornici. Prva zbornica, ali državni svet, bi ostala nespremenjena. Druga zbornica bi bila to, kar je n. pr. v Avstriji državni zbor. V to zbornico bi poslala le mesta svoje zastopnike. Na ta način bi bili že v najprej izključeni vsi opozicijski elementi. Razun teh 60 članov, ki bi jih volila mesta, bi imela še vlada pravico, pošljati v zbor svoje zaupnike, kakor vpokojene generalne, guvernerje, najvišje sodne in upravne uradnike itd. V takem parlamentu bi se seveda ne bilo treba bati strankarstva, opozicije, najmanj pa obstrukcije. Tudi bi ta parlament ne imel nobene odločilne besede na zakonodajstvo. Kar pa je za novo ustavo še posebno sumljivo, je to, da so zahodna in južna mesta izključena. V parlamentu bi ne bili zastopani: Litva, Volinj, Podole, Ukrajina zemlje nekdanje Poljske, vse pokrajine, Kavkaza in cela Sibirija. Iz teh krajev bi namreč ne bilo pričakovati dovolj poslušnih duhov.

Politične vesti.

Shod avstrijskih glavnih mest bo meseca maja letos. Predložile se bodo resolucije: osvoboditev davkov za vsa javna občinska podjetja; oprostitev poštnine za vse pošljiljave v prenešenem delokrogu; prepustitev užitnine občinam; obligatorno zavarovanje poslopij zoper ogenj; revizija domovinskega zakona itd.

Tirolska učiteljska društva so poslala veliko deputacijo k naučnemu ministru glede zboljšanja učiteljskih plač. Deputacijo sta vodila poslanca Grabmayr in Tombossi. Minister je obljubil vladno sodelovanje pri ureditvi tega vprašanja v deželnem zboru.

Zasedanje državnega zabora je določeno, izvzemši velikonočne počitnice in zasedanje deželnih zborov, do poznega poletja, pa še potem bo preostalo jesenskemu zasedanju mnogo dela.

Gosposka zbornica je sklenila, odkazati brambno predlogo, kakor brž se bo sprejela v poslanski zbornici, brez prvega branja politični komisiji.

— Anektiranje Bosne in Hercegovine? Nekateri listi poročajo, da bo kmalu neki nadvojvoda imenovan za vojaškegaoveljnika za Bosno in Hercegovino ter bo prebival deloma v Dubrovniku, deloma v Sarajevu. Listi menijo, da je to prvi korak za anektiranje Bosne in Hercegovine ter združitev teh dežel z Dalmacijo.

— Višji predsednik v Poznanju, Bitter, je prosil za odstop. Znani aferi Löhning in Willich sta mu izpodkopalni tla.

— Za Armence in Macedonce se je vršil dne 15. t. m. v Parizu velik shod. Povdarjal se je potreba, da civilizovani narodi energično protestujejo, da se prepreči krvavo klanje, ki se pripravlja v Macedoniji. V ta namen mora Francoska nastopiti, da se izvede berolinska pogodba.

— Italijanske finance. Državni dohodki od 1. julija do 31. decembra 1902 izkazujejo prebitka 33 1/2 milijonov lir. Do konca leta se računa po odbitku vseh izvenrednih stroškov na preostanek 58 milijonov lir.

— Blokada v Venezuela je prenehala oficijalno dne 15. t. m. Predsednik se je brzjavno zahvalil ameriškemu poslaniku Bowenu za posredovanje. S prenehano blokado je tudi vstaja sama ob sebi vstavljen.

Dr. Andrej Vojska.

— Vsak človek spada pred vsem k jednemu narodu in nikdo ne more človeštvo bolj služiti, kakor s tem, da služi svojemu narodu. Kdo v službi svojega naroda, svoje rase, njega, nje vrline povzdiguje, povzdigne s tem kakovosti človeštva. Pa pravo delo za človeštvo je le mogoče v narodnem delu. Ob krsti dr. Vojske, ki je 15. februarja v Novem mestu umrl, nam prihajajo citirani stavki v spomin, ker isti nam označijo umrlega. Ljubil je svoj narod rajni dr. Vojska jednakogorko v narodovih nesrečnih in boljših časih, nanj mislil služeč v tujini, sočustoval z njim dolgo vrsto let, ko je bil njegov uradaik in ko je stopil v penzijo. Narodove zgodovine prošlih 60 let nobeden Slovenec ni tako dobro poznal, kakor dr. Vojska. Njegov spomin je bil v tej tvarini siguren kakor tisk. Ne najmanjje prikazni ni preziral. Daje časa je služil kot državnega pravništva člen na Madjarskem. Tam na Madjarskem se otroci učijo domače zgodovine, se učijo, kako so Rakoczy, Bethlen Gabor nastopali, tam se pa tudi odkrito govori o vsem, kar zadeva visoke vladajoče kroge države, tam na Madjarskem je baje, kakor je rajni rad prikovedoval, navadni pastir na pusti več kavalirja, kakor pri nas aristokrat 20 predhodnikov čiste rase. Dosti znanja življenja najvišjih naših krogov je prinesel dr. Vojska seboj in lepše pojme o narodovem življenju. In zradi tega je kaj pikro prijatelj označeval delo nekaterih krogov proti avstrijskim Slovanom, in sicer proti Slovencem. Prispodbujanje življenje madjarskega naroda z našim, ali sploh jugoslovanskim je razvezal včasih najgorkejše akcente.

Poznal je dobra tudi duhovensko kamarilo. Veren katolik, ki je verske dolžnosti izpolnjeval, črtil je katoliškega duhovnika politika. Živeč nekdaj med kalvinisti Madjari, vedel je presojati, koliko koristi ali škoduje narodovemu življenju duhovnik. Pazljivo je zasledoval dejanja našega višjega duhovenstva in njegov račun je bil skoraj pri vsem višjem, da ni bil naroden in da je narodu v škodo deloval. Poznal je predobro zgodovine hierarhije katoliške cerkve. S tega višjega stoliča gledal je tudi na delovanje našega duhovenstva in pri vsej svoji vernosti je bil v vrstah slovenskega liberalstva. Ker sam ni pisal, podajal je mlajšim gradivo za boj proti klerikalizmu.

Stari Vojska! Mlad, vedno mlad v ljubezni do malega slovenskega naroda! Ljubil je ta narod, pomagal mu, kjer je mogel. Bil je dosti let kazenski sodnik. Obtoženec je zaupljivo gledal k sodnikom, ako je videl Vojsko med njimi. «Die grösste Bildung, der mildste Richter.» Dr. Vojska je nezansko veliko čital. (Bil je doktor filozofije in juris.) A, če je mogel kje vrata najti, da bi obtoženca oprostil, odpri jih je. In če je moral kaznovati, vzel je najnižje merilo.

Največjo zaslugo v tem, da se je vsaj na Kranjskem uvedlo slovensko uradovanje, imajo isti sodniki, ki so iz domoljubja slovenski

uradovali. Advokati, notarji morajo včasih računiti z interesni klijentov. Ako sodnik jezik ne razume, je lahko škoda tem interesom. Dr. Vojska je bil eden teh naših prvoboritev-sodnikov in eden najbolj trmastih. In tudi v tem poslovanju je mislil na to, da našemu jeziku pomaga do razvoja. Ako je otoženec, kaka priča kak nenavadeni karakteriščen izraz rabila, Vojska ga je hitro zapisal. V rajnem Vojski je bila harmonija duševnih moči z močno voljo, ki je vedno imela pred sabo službo narodovo. V tem oziru bil je najostrejšega pogleda. Vedel je točno povedati, kogar v javnem nastopanju vodi le sebičnost, ozira na svoje lastne koristi. V tem oziru se ni dal predragčiti in ni šel k volitvi, če je tako silno bilo treba njegovega glasu, ali pa je oddal, če ga je silil človek, ki mu je bil simpatičen, prazen voljen listič. Ko je še štel po novomeškem trgu, je rekel spremjevalcu, ko sta govorila o čudnih spremembah nekega človeka: «Ali vam nisem tega že pred 18 leti povedal, ali vam nisem vedal, da se o njem varate! Jaz ga nikdar nisem volil, dasi ste mislili, da ste me pripravili do tega.»

Sovažnika dr. Vojska ni imel, pač pa ga je vse ljubilo, spoštovalo. Kakor bi nam Novomeščanom nekaj manjkalo, je, ko starega Vojsko ne vidimo več na trgu, ali v sobotah v trumi naših otrok za godbo koračati, ki dela mirozov.

Škoda, da mož ni zapisal svojih doživljajev, svojega opazovanja. Prostili smo ga, naj to storiti. Obljubil je, a prišla je bolezen prehitro. Jako zanimive stvari bi nam bil vedel mož zapisati.

Življenje zahteva svojo dušo. Pa med Novomeščani, med katerimi je par desetletij živel, bude počival. Na njegovo grobišče bodo kazali če bo domo hoteli označiti ono lepo domoljubje, ki je že imelo za dom solze.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. februarja.

— Iz črnega brloga. Zdaj je Slovenčeva hudobija in infamija popolnoma jasna. Dne 7. februarja je pisal: «Tako se gibljemo v Ljubljani in zato se ni čuditi, da celo na elitne plese slovenske intelligence prihajajo ženske s št. 13.» Dne 14. februarja je škofov list drži spregovoril o ti stvari, a sedaj je stvar že bistveno drugače popisal. To pot je trdil: «In vendar je res, da so prisile na neki slovenski plese ženske, ki v pošteno slovensko družbo ne spadajo.» Na prvi pogled se vidi, da je bil navzočen trnovski kapelan in zavil kar se je dalo, dalje da je bil navzočen škofov brat in končno, da se plesa ni udeležilo 40 parov, kakor je poročal »Slovenec«, marveč samo 26 parov. To so detajli, ki jih nismo mogli izvedeti od fijakarjev, ker fijakarski hlapci še ne hodijo na plese »Mešč klubu«. Detajli, ki bodo »Slovenec« priprivali, da je »izdajalec« moral sam biti v družbi in je vse sam videl. Sicer pa nam »Slovenec« tajenje ne bo kritilo spanja saj je stara navada, da tudi najočitnejše reči taji, če mu tako kaže.

— »Slovenec« in socialni demokratje. »Slovenec« je v soboto na peti strani ponatisnil otročje bevskejanje »Rdečega praporja« na »Žrtev razmer«. Na peti strani je socialne demokrate pripoznaval kot poštenjake, ki se zavzemajo za pošteno stvar, na drugi strani pa jih je »razkrinkal« kot defravdante in sleparje. »Za počet«

— Učiteljski shod. Odbor »Slovenskega deželnega učiteljskega društva« je v svoji seji, dne 15. t. m. sklenil, sklicati o velikonočnih počitnicah učiteljski shod. Na dnevnem redu bo ena sama točka, in sicer: »Izboljšanje gmotnega stanja kranjskemu učiteljstvu«. Povabljen bo na ta shod vse kranjsko učiteljstvo brez izjeme. V ta namen sta se pooblastila gg. predsednik in tajnik, da povabita k sodelovanju zastopnika »Slomškove zveze«, nemškega deželnega učiteljskega društva: »Krainischer Landeslehrverein« in zastopnico »Društva slovenskih učiteljic«. Na shod bodo povabljeni tudi vsi kranjski deželni poslanci kateri bodo imeli pravico tudi govoriti na shodu. Izmed učiteljstva bodo govorili štirje govorniki, in sicer po en zastopnik imenovanih štirih deželnih učiteljskih društev. Govornika bo vsako društvo samo izvolilo, a govor bude moral vsak teh štirih učiteljskih govornikov poslati poprej pripravljalnemu odboru v cenzuro. Politike se ne bo smel noben učiteljski govornik dotikati in ne žaliti zastopnikov posameznih političnih strank. Ali bo ta shod javen, ali se bo vršil po § 2, o tem bo sklep pomnoženi pripravljalni odbor, v katerem bodo brkone zastopniki vseh poprej imenovanih štirih deželnih učiteljskih društev. Ta shod se bo pa, seveda, vršil le, če bo zboroval deželni zbor. V služaju pa, da bi deželni zbor zaradi obstrukcije ne more zborovati, bo pa drug v ta namen določeni pripravljalni odbor sklical velik javni protestni shod

proti obstrukciji. Na ta shod bo povabljeno vse kranjsko učiteljstvo in prijatelji učiteljstva in napredku ljudskega šolstva.

Dogodki v Ricmanjih. »Edinost« se poroča iz Ricmanj: Po zadnjem slučaju, ko so namreč širje orožniki poizvedovali po ricmanjskih otrocih, ni bilo več videti nobenega orožnika v Ricmanjih. Zato pa je bil nov zaupnik pri nas, neki — dimnikar. In čuden je bil ta dimnikar. Prišel je v Ricmanje v torek. Hodil je po vasi popoludne proti večeru in povpraševal, kdo ima za ometati dimnike? Prijavili so se mu mnogi, a čudno — omesti ni hotel nobenega dimnika, ampak vsem je reklo, da to stori drugačna dne. Proti večeru ga ni bilo več videti; a glej, v sredo zjutraj je bil zopet v Ricmanjih in je hodil zopet po vasi. Sedaj je bil bolj pogumen; začel se je z ljudmi razgovarjati, a govoril je — čemur so vsi čudili — čisto in lepo slovenščino. Ricmanjci so postali pozorni na čudnega gosta, ker je vsem znano, da nobeden koprskih dimnikarjev ne zna slovenskega jezika in ako bi ga znal, ne bi mu bilo v Kopru obstanka. Malo po malo je prišel mož z barvo na dan: začel je ljudi nagovarjati, naj gredo v cerkev na latinsko mašo in jim je obluboval zlate gradove, ako se podajo zopet pod latinsko cerkev. S tem je bilo vsem jasno, da ta mož ne more biti dimnikar, posebno zato, ker ni hotel omesti nobenega dimnika. V sredo popoldne je zoget izginil. V četrtek ga ni bilo več nazaj. V petek zjutraj se je zopet prikazal, a sedaj so pazile nanj že vse Ricmanje, ker vsi so bili osvedčeni, da je to preoblečen — c. kr. uslužbenec. Morda je to mož tudi zapazil, zato je hotel pokazati, da je res dimnikar in je šel omest dva dimnika. Ker je omel oba slabo in ker ni hotel omesti drugih, imeli so ljudje dokaz, da se v svoji službi niso motili. In res! Popoldne ni mogel naš dimnikar več prikrivati svojega pravega poklica in vse Ricmanje je videlo pred seboj diven prizor: latinski kapelan gosp. Krančič in naš »dimnikar« sta šla skupaj v prijateljskem razgovaranju iz Ricmanj proti Logu. Ricmanjci so se smeiali novemu — tovaršu g. Krančiča, a v Logu so bili že pripravljeni na to in so že oba pričakovali. V Logu je cerkev sv. Uršule, ki je bila skupno z ricmanjsko cerkvijo zaklenjena in zapečatena. Tudi njo sta stražila dva orožnika noč in dan. G. Krančič je vprašal po županu in po mežnarju. Ker mu ljudje niso hoteli dati odgovora, je posredoval naš »dimnikar«. Temu so ljudje odgovarjali, da imajo svojega župana in svojega mežnarja v Ricmanjih. Ko sta videla nova prijatelja, da tu ni kruha za njiju, sta šla lepo sama v cerkev: gospod kapelan Krančič in naš »dimnikar«. Kaj sta notri delala, nam ni znano. Potem sta šla oba proč iz Loga in »dimnikar« se je zgubil!

Repertoar slovenskega gledališča. Danes gostuje na našem odu g. Ign. Borštnik iz Zagreba v Anzengruberjevi drami »Kri voprisežnik«. Zanimanje za njegov nastop je veliko. — V petek se pojde tretji opera »Hoffmannove pripovedke«. — V nedeljo sta dve predstavi.

Starosta kranjskega učiteljstva †. V Št. Vidu na Dolenskem umrl je včeraj, vpokojeni izgledni nadučitelj g. Andrej Turk, bivši mnogoletni župan občine Št. Vid in predsednik ondotnega cestnega odbora, v dobi 95 let. Rojen je bil v Cerknici l. 1808, učiteljeval l. 1830. v Ljubljani na Trnovski šoli, potem od l. 1831. do 1844. v Metliku ter končno od 1844. do 1875. l. v Št. Vidu pri Zatični. Vedno kremenitega slovenskega značaja, obče spoštovan in ljubljen od svojih učencev in občanov, doživel je časom naravnega preporoda mogo hudih ur. Bodil mu blag spomin in zemljica lahka.

Umrl je v Šneperku pri Raketu gozdni oskrbnik graščine Šneperk rodoljubni Čeh gosp. Josip pl. Obereigner v starosti 59 let.

Poročil se je gosp. Anton Globočnik v Železnikih z gd. Lino Boncelj. Čestitamo!

Potres. Včeraj ob 9. uri zvečer je bil v Ljubljani precej močan potres. V Dol. Logatecu je bilo čutiti točno ob 8. uri 58 min. tri sunke. Prvi je bil bolj rahel, a zadnji prav močan. Smer mu je bila od jugozahoda proti severovzhodu. Potres je bil spremeljan od močnega zemskoga bobnjenja. Vsi trije sunki so trajali do poldruge sekunde.

Velika maškarada ljubljanskega „Sokola“. Ker je mogoče, da je bil vkljub velikemu stevilu razposlanih vabil le kdo pre zrt ali po pomoti ni dobil vabila, prosi odbor, da se izvoli obrniti ali na odbor »Sokola« ali pa direktno na podstarost dr. V. Ravnharja odvetnika v Ljubljani, ker brez vabila se potni listi ali vstopnice v Rusijo ne dobre. Vstopnice se dobe v prodajalni g. Ložarja na Mestnem trgu in sicer od 19. do 24. t. m. Pustni terek popoludne od 2.—5. uri v restavraciji »Narodnega doma« in zvečer od 1/8. ure nadalje pri blagajni.

Zaključni plesni venček „Narodne čitalnice“ v Ljubljani, ki se bode vršili v soboto dne 21. t. m. ob polu deveti uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma« s sodelovanjem vojaške godbe p. 27., nudil bode, kakor je iz vseh priprav sklepati, za naše mesto povsem nekaj originalnega in novega. Kolikor smo namreč dosedaj poizvedeli, priredil bode veselični odsek po navodilih znane odlične narodne dame, ki ima v sličnih stvari posebno srečno roko, zadnji plesni venček pa vzoru redute glavnih kostumov, kakor jo je priredila kneginja Metternich-Sandor dne 2. t. m. v sofijnih dvoranah na Dunaju. Zanimanje, katero vrlada v čitalniških krogih za to prireditev je veliko, in vabilu, kostumovati se na omenjeni večer teh idej primerno, odzvale so se dosedaj skoro vse dame, ki obiskujejo čitalniške zavade. Pripomnimo še pri tej priliki, da so gostje vpeljani po društvenih članih dobrodoši.

„Ljudska maskarada“. Vsled priprav, ki se vrše v sokolovi dvorani, je bila »Ljubljana« prisiljena prirediti svojo letošnjo maskarado v prostorih starega strelšča. Dostikrat so že omenjeni prostori imenitno služili v enake namene in tudi edina neprijetnost, razsvetljava s svečami, je za dan maskarade odpravljena in gorele bodo električne obločnice. Nastavljajo maskarado daje obiskovalcem glede kostumov največjo prostost in gotovo bomo tudi raznovrstnejše tam srečali. Gospod Zajc, restaurator maškarade bode s pristnim domaćim vinom, dobrim pivom in jedili gotovo veliko prispeval za imenitno zabavo.

Pogrebno društvo „Marinjina bratovščina“ je imela v nedeljo dopoludne v »Mestnem domu« svoj običajni letni občni zbor. Pri nadomestnih volitvah so bili v odbor zopet izvoljeni gg. Karol Hinterlechner, Franjo Mayer in Fr. Škof; pregledniki računov so pa gg. Ivan Jakopič, Adolf Reich in Albin Urančič. Minulo leto se je društveno premoženje pomočilo za 811 K 49 vin, tako da znaša sveta skupnega premoženja 50228 K 73 vin. Občni zbor je tudi sklenil, da se omisli za pogrebne nosilice in svetilce nova okusna društvena ob leka; sploh se mora reči da se odbor trudi s polepšanjem pogrebov število novih udov pomnožiti. Zborovanje se je vršilo mirno in brez vsega brupa; sedanemu odboru se je izreklo popolnoma zaupanje.

Iz Šiške se nam piše: Vetržec gospod Janez Knez pristopil je šišenskemu »Sokolu« in plačal dvojno ustavnino, t. j. 100 K. Veselica šišenskega »Sokola«, ki bi se imela vršiti dne 21. svečana izostane zaradi nepričakovanih okolnosti. Odbor gasilnega društva v Šiški izreka najtoplejšo zahvalo vsem onim, ki so ob zadnji društveni veselici pripravili k uspehu v korist gasilnemu moštvu.

Prostovoljno gasilno društvo v Škofji Loki je izvilo pri svojem rednem občnem zboru dne 15. t. m. posestnika in trgovca g. J. N. Kocelija soglasno svojim častnim članom za zasluge, kateri si je pridobil v teku 27 letnega vsepla nega in neprekjerenega delovanja kot društveni veselici pripravili k uspehu v korist gasilnemu moštvo.

Telovadno društvo, Sokol v Postojni priredi v dvorani »Narodnega hotela« v soboto 21. februarja maskarado.

Prostovoljno gasilno društvo v Sežani priredi dne 22. svečana veselico v krasno odčeni dvorani hotela »pri treh kronah« z jarko zanimivim sporedom.

Bračno društvo v Trebnjem priredi svoj plesni venček v prostorih gostilne »Pri lipi«.

Citalnica v Novem mestu priredi na pustni terek, 24. t. m., zvečer veliko maškarado: Lukačev semenj, za katero se delajo vsestranske priprave. Na semnu se bode prodajalo najrazličnejše blago in skrbljeno bo za obilo zabavo in razvedrilo sejmarjev, kot s pano ramo, menežarijo, gledališčem itd. Tudi bo videti originalno novomeško klet, v kateri se bo točil izvrstni dolenjski čiček. Sejmarji se vabijo zato na prav obilen obisk.

Bračno društvo v St. Pavlu pri Preboldu priredi na pustni večer maska ado v društvenih prostorih na Pekovem.

Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi priredi v proslavo 50letnice rojstva slavnega češkega pesnika prof. Jaroslava Vrchlickega, dne 20. t. m. ob 8 uri zvečer v dvorani Chodovega restavracije slavnostno društveno sejo s sledenim sporedom: 1. Pozdrav društvenega predstavnika stud. iur. Egon Stare. 2. »O Jaroslavu Vrchlickem« predava stud. iur. Fran vitez Žižka z Trocnova. 3. Anton Medved: »Mili kraje, zapoje peski zbor Ilirije« 4. Recitacija slovenskih prevodov Jar. Vrchlickega, prevedel stud. iur. Janko Pretnar. 5. Hugo Sattner: »Pogled v nedolžno oko«, zapoje društveni kvartet. Gostje dobro došli!

Davica se je pojavila v Št. Lovrenški fari ob Temenici in se nenavadno hitro širi. Nekemu posetniku so pomrli v treh dneh vsi otroci, med njimi tudi 18 letna hči. Ljudje pričakujejo torek kar najhitreje potrebnih odredb, da se omeji razširjanje te grozne morilke.

Nesreča. V Lloydovem arzenalu v Trstu je včeraj 34letni delavec Josip Mikuš padel z visoko 35 metrov in se tako poškodoval, da je kmalu potem umrl. Mikuš je bil doma v Dolah v logaškem okraju; njegova žena prebiva v Godoviču.

Mejnarodna panorama. Tudi ta teden vidimo v panorami eksočno deželo in ljudstvo, nameč Alžir v Afriki. Tu se nam kažejo živi kontrasti med kulturo in pravobitnostjo. Poleg še dobro ohranjenih rimskega templjev se razprostirajo arabske in zemorske vasi s hišami, ki so bolj podobne kritnam in lisičjim rovom. Vidijo pa se tudi v razkošju zdana mesta kakor Alžier, Bougie, Biskra in dr. Vmes se vrste krasni palmovi logi, vdopadi, karavane i. t. d. Res vredno obiskova!

Izpred sodišča. Kazenske obravnavne pri tukajnjem deželnem sodišču: 1. Na 4 mesece ječe je bil obsojen že večkrat kaznovani Andrej Gregorin, delavec iz Unanjih Goric, ker je dne 6. prosinca t. l., kakor tudi sam priznava, brez povoda s polenom po glavi udaril Antona Kavčnika in ga vrhu čela težko poškodoval. — 2. Andrej Likon, vžitkar v Gorenji Košani, je nadučen v Knežaku s pismom grozil, da ga bode zaradi nezadacanega vina oblastveno otadil, če mu ne bo dal 1 pedesetek. Zaradi tega neopravičenega žuganja, je bil Lihon na 3 mesece težke obsojen. — 3. Matija Svetek, hlapec v Stepanovi vasi, je bil obsojen na 4 mesece težke ječe, ker je pri kazenski razpravi zoper Antona Potokarja zaradi težke te lesne poškodbe kot priča pod prisego zaslišan vedenoma krivo pričal, da se zaradi pisanosti ne ve spominjati, če ga je res Anton Potokar poškodoval in da je mogoče, da je to tudi kaki drugi storil. Nasproti sta pa bila Jakob in Anton Potokar od obtožbe oprostena, da bi bila v isti zadavi Matija Svetek prigovaljala, da naj on ugodno priča, da ne bo Anton Potokar zaprt, za kar sta mu obljubila par novih čevljev, ker ni moglo za obsodo teh dveh sodišča najti verodostojnih podatkov.

V Ameriko. Danes ponosni se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 66 izseljencev iz Kranjskega in 36 iz Hrvatskega. Policija je prijela nekoga fanta, ki se je tudi hotel odpeljati z drugimi izseljenci, pa še ni bil zadostil vojaški dolžnosti. — **Uporen postopac.** Včeraj zvečer je pripeljal orožnik postopaca Antonia Kopitarja iz Medvod z vlakom v Ljubljano. Na kolodvoru ni hotel postopac iti iz kupeja in sta ga moral dva postreška nesti in potem so morali poslati po voz za jetnike, da so ga odpeljali k sodniji.

Petelin ukral je danes ponoči neznan tat Hermanu Češnovarju na Dolenskem cesti. Petelin je bil v zaklenjenem kurniku z drugimi kokoši vred zaprt, a tat je vzel petelin, ki je bil na glas, da je najlepši petelin v Kurji vasi.

Tatvina. Fijakarskemu hlapcu Štefanu Karšu v Kolodvorskih ulicah št. 7, je neznan tat ukral v času, ko je v hlevu zaspal, iz denarnice 14 krov.

Med cigani. Cigan Josip Bela, 35 let star, iz Trnovega v Galiciji, sprl se je pred nekaj dnevi na

Brezovici z nekim drugim ciganom, kateri ga je udaril z železom po glavi in ga težko poškodoval. Poškodovana so pripeljali v bolnico.

S kramponom po glavi jo je dobil včeraj Franc Armč, 40 let star, delavec v Unanjih Goricah. V gramozni jami v Unanjih Goricah se je sprl z nekim sodelavcem, kateri ga je udaril s kramponom po glavi in ga tako ranil, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Povožen je bil včeraj na cesti pri Št. Vidu najdenček Feliks Čepelnik, 7 let star, iz Vižmarjev štev. 59.

Nevaren tat. Janez Zajc, delavec, rojen leta 1872. v Veliki Račni, ki je bil že šestkrat zaradi tatvine kaznovan in je bil sedaj pod policijskim nadzorstvom, je ušel iz Račne. Bati se je, da bo kopet kradel.

Prijeti cigani. Mestna policija je včeraj prijela v mestu dva cigani in vseči iz Galicije. Bilo je več ciganov skupaj, a drugi so ušli. Pripoveduje se, da so ti cigani na Gorenjskem izvršili več tatvin.

Z rešilnim vozom. Vinčencija Polaja, 17 let starega črevljarskega sina na Vodovodni cesti št. 171, je včeraj zvečer na Radeckega cesti vrgla božast. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico, kjer je tako besnel, da so ga zvezali in odpeljali v blažnico na Studenec.

Izgubljene reči. Hlapec Jakob Smolnikar v Sv. Florijana ulici štev. 31, je izgubil na poti od glavne pošte po Šelenburgovih ulicah do Schleimerjeve hiše zlat prstan z modrim kamnom. — Marija Dolinar, delavka v predilnici je izgubila na potu od Mestnega trga po Špiških in Wolfsovih ulicah skozi »Zvezdo« do nunske cerkve in po tem potu nazaj in po Sv. Petra cesti do hiše štev. 64 denarnico, v kateri je imela nekaj nad 5 K denarja.

Najnovejše novice. Dijaske demonstracije so se primerile na dunajski tehniki zoper katoliške dijake. Zadnji so bili tudi te peni. — Najdaljši železni most hočejo graditi Amerikanci med Manhattan-otoki in Long Island. Za most se bo porabilo 35 milijonov kil železa. Delo je proračunjeno na 10 milijonov dolarjev. — Za kidanje in odvajanje snega v Berolinu se je izplačalo zadnje tri zime 1.706.636 mark. — Ustrelil se je nadobudni poljski pesnik in filozof v Krakovu, Vratinski. — Poroka nadvojvode Leopolda Wölfinga z Adamo vičevu se še ne bo vršila, ker išče Wölfing zamaš posojila ter je brez denarnih sredstev. — Štrajk v menišču. V menišču Soka v Gajici se je uprla 30 slušateljev ter zahtevali odstranitev ravnatelja. — Med vlagatelje sv. vlačavske posojilnice je tudi praški nadškof baron Skrbensky in štirje člani visokega plemstva. Sedaj so umljive skofiske konference za asanacijo posojilnice. — Samomor radi preobloženja z delom. Okrajni sodnik v Obrovacu (Dalmacija), Anton Višič, je skočil v vodo ter utonil, ker ni mogel zmogovati nakopičenega dela, a višje oblasti so akte urgirale. — Osleparjena zavarovalnica Neki Trapani v New Yorku je oslepl ameriške zavarovalne družbe za visoke svote. Zavaroval je na smrt bolne osebe, a k zdravniškemu preiskovanju je vodil zdrave druge osebe. — V pokoj je šel predsednik dunajskega deželnega sodišča grof Lamzan-Salins.

Justica v 20. stoletju. V Kocičnikih v Galiciji je imel župnik Petrik pridigo, v kateri je napadel socialnega demokrata dr. Moslerja, češ, da zapeljuje ljudi v štrajk. Dr. Mosler je tožil. Dasi se je po pričah, med katerimi je bil tudi drž. poslanec vitez Gniewosz, dokazalo, da so župnikove obdolžitve neresnicne, je bil župnik vendar v I in v II. instanci oproščen, češ, štrajk je nemoralen in zato je bil župnik opravičen, ljudi s prižnico varati. Doslej so sodniki preiskovali, da je kako dejanje kaznivo ali ne. V Galiciji pa so zdaj, kakor priča ta slučaj, upeljali novo metodo v pravosodje. Če bo dr. Körber še dolgo justični minister, se zna ta metoda razširiti še po drugih krovinsnih. Sicer pa ta metoda ni nova. Iz poročil državnega zabora je znano, da je že leta 1893. sodni svetnik v Krakovu, Staroselski, pri obravnavi slovensko izjavil, da so štrajki v Avstriji sploh

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kursi dunaj. borse 17. februarja 1903.

Nalobesva papirji. Danar Blago

42% majeva renta 100 90 101:10

42% srebrna renta 100 90 101:10

4% avstr. kronska renta 101 25 101:45

4% zlata 121 15 121:35

4% ogrska kronska 99 50 99:70

4% zlata 121 30 121:50

4% posojilo dežele Kranjske 99 75 —

4% posojilo mesta Spljetja 100 — —

Zadra 100 — 101:—

4% bos.-herc. žel. pos. 1902 100:90 101:90

4% češka dež. banka k. o. 100:70 100:70

4% ž. o. 100:60 100:60

4% zast. pis gal d. hip. b 101:35 102:35

4% zast. pis. Innerst. hr. 106:70 107:70

4% zast. ogr. centr. 101:— 102:—

4% deželne hranilnice 101:— 101:90

4% zast. pis. ogr. hip. b 100:— 100:50

4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr. 99 25 100:25

4% češke ind. banke 98 — 99:—

4% prior. Trst-Poreček žel. 99 50 100:50

4% dolenjskih železnic 304:75 306:75

3% juž. žel. kup. 1/1 100 75 101:75

4% av. pos. za žel. p. o. 100:— 100:—

Srečke 100:— 100:—

Srečke od leta 1854 178:— 188:—

" " 1860:— 185:75 187:75

" " 1864 248:— 252:—

" tizské 159:25 161:25

zemlj. kred. I. emisije 268:70 270:75

" II. 265:— 267:—

ogrskie hip. banke 260:— 264:—

srbske à frs. 100:— turške 87 25 89:25

Basilika srečke 120 50 121:50

Kreditne 19 30 20:30

Inomoške 434:— 438:—

Krakovske 86:— 90:—

Ljubljanske 74:— 77:—

Avstr. rud. križa 73:— 77:—

Ogr. 55 60 56 60

Rudolfove 28:35 29:35

Salcburške 74:— 76:—

Dunabske kom. 74:— 78:50

Delnice 441:— 445:—

Južne železnice 57 50 58 50

Državne železnice 698 50 699 50

Astro-ogrskie bančne del. 1587:— 1597:—

Avstr. kreditne banke 693:75 694:75

Žgrske 750:50 751:50

Zivnostenske 254:— 261:—

Premogokop v Mostu (Brux) 712:— 715:—

Alpinske montan 395:50 396:50

Praške želez. ind. dr. 1680:88 1688:—

Rima-Murányi 488:— 489:—

Trboveljski prem. družbe 400:— 404:—

Avstr. orozne tov. družbe 341 50 343:—

Češke sladkorne družbe 168:— 170:—

Valute 11 34 11:39

20 franki 19:08 19:11

20 marke 23:42 23:50

Sovereigns 23:96 24:04

Marke 117:07 117:27

Laški bankovci 96:30 98:50

Rubli 253:21 254:—

Žitne cene v Budimpešti.

dne 17. februarja 1903.

Termin.

Pšenica za april . . . za 50 kg K 757

Be " april . . . " 50 " 863

Korusa " maj . . . " 50 " 604

" juli . . . " 50 " 610

Oves " april . . . " 50 " 616

Efektiv.

Nespremenjeno.

Darila.

XIV. Izkaz za „Dijaški dom“ v Celju.

Za „Dijaški dom“ so nadalje vplačali prispevke: Na Silvestrov večer se je nabolj v pušnicu v Narodnem domu v Celju 38 K 68 vin. Slavno uredništvo „Domovine“ od naslednjih sprejeti svote: Č. g. Alojzij Musi, kaplan na Ljubnem, v veseli družbi v ledenci nabral 8 K. vesela družba pri Š. Petru pod sv. Goro 6 K, dr. Jos. Rakež, obr. zdravnik v Šmarju pri Jelšah v veseli družbi nabral sveto 25 K 40 vin, g. Vekoslav Bahovec, c. kr. poštni uradnik v Mariboru, v veseli družbi v Hočah nabral sveto 13 K, g. Vrečko, nadučitelj v Slov. Gradcu, za učiteljsko društvo Slovenjegradsko 10 K, g. Vekoslav Bahovec pri odhodnici dr. Müllerja nabral sveto 13 K, g. dr. Josip Rakež v Šmarju ob prikodu starega prijatelja nabral sveto 16 K 30 vin, g. Rudolf Pevec v Št. Pavlu pri Preboldu pri veselici požarne brambe nabral sveto 11 K 66 vin, g. dr. Potočnik v Mariboru pri Fantovskem omiziju na damskem večeru v Narodnem domu nabral sveto 27 K, g. Ivan Klemenčič, učitelj v Črni gori, ob prikodu odhoda gg. Leskovac in Lazin nabral sveto 22 K 84 vin, g. Jos. Stakovič, Anineca Petrosevi 2 K, gg. Javoršek in Lukman na Gomilskem v veseli družbi v gostilni pri Kunstu nabral sveto 6 K 60 vin, g. dr. Grossmann, odvetnik v Ljutomeru, od Mavrina zaslužene stroške 25 K 10 vin, g. dr. Vladislav Pegan, odv. kandidat v Celju na Silvestrov večer nabral sveto 22 K 2 vin, g. Maks Pieteršnik, c. kr. profesor v Ljubljani, 15 K, g. Andrej Žumer v Kranju 2 K, g. Neimenovan iz Polzeli 7 K, g. Rožman Ivan, rev. v Gradcu 5 K, Alma Baš, za dne 10. jan. zdražbenega hrošča 32 vin, c. kr. užitino dančno skupine Bizejško Pišece neraždeljen ostanek iz 1. 1901 2 K 64 vin, Posamezni udje te skupine so darovali, in sicer: načelnik g. Franc Agrež v Kranju 5 K, namestnik g. Franc Škof 1 K, g. Leo Hengstfeld 1 K, g. Fr. Trampuš 1 K, g. Koser Franc v Inoščnih 2 K; Č. g. Anton Šlander, dekan v Starem trgu 20 K, Č. g. Eric Kukovič, župnik na Dobneri 5 K, Šoštanjski rodoljubi skupaj 181 K 10 vin, med temi g. nadučitelj Matejkovič v Škalah 50 K, sl. občina Novacerkev pri Celju 10 K, sl. okrajin obdobje v Sevnici 100 K, sl. županstvo Dol 100 K, sl. posojilnica na Dolu 50 K, zbirka slovenskega uredništva „Slovenčina“ v Ljubljani 5 K, preboket ob koncertu gospice Heritec v Celju 14 K 55 vin, čisti dohodek plesnega venčka Št. Pavelških sotrudnikov 8 K 50 vin, skupaj v tem izkazu 783 K 71 vin, prej izkazanih 25822 K 76 v, skupaj 26806 K 47 v.

Spremljajte se daješke in ljudske kuhi inje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepriljivočnih dobitkih.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 200:2. Srednji srednji tlak 780:0 mm.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
16. 9. zv.	7418	— 26	sl. jvzhod		jasno
17. 7. aj.	7479	— 56	sl. jvzhod		jasno
2. pop.	7489	00	ar. vzvzh.		jasno

Srednja včerajšnja temperatura -01°. Mokrina v 24 urah: 0:00 mm.

Globoke žalosti potri naznamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bog Vsemogočni našo ljubljeno hčerkko, oziroma sestro.

Mici

učenček VIII. razreda uršul. solo

sinoč ob 4/12 uri po doljem mučenem bolehanju, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče v detinski starosti 14 let, poklical k Sebi v boljše življenje. (473)

Pogreb drage pokojne bo jutri v sredo, 18. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Rimski cesti 5 k sv. Kristoforu.

Ljubljana, 17. srečana 1903.

Franc Završan, oče. — Matija Završan, mati. — Fran in Franja, brat in sestra.

Brez posebnega obvestila.

Sprejme se

komi

izvežban v špeceriji, zmožen slovenščine in nemščine. (441-2)

Alojzija Čeferin

trgovka v Postojini.

Dobro vpeljana

gostilna

in prodajalnica s trafiko na Gorenjskem

kjer se po leti nahaja mnogo tujcev, se odda takoj v najem. (455-3)

Naslov pove upravnštvo „Sl. Nar.“

Poskusite

J. Klauerjev, Triglav'

pristni rastlinski likér.

Oživljaj želodec.

Budi tek in prebavo.

Daje dobro spanje.

Edino prsten od založnika: